UJUMBE WA MWANZILISHI MWENZA · SEHEMU YA 1 KATI YA 3

Vunja Minyororo ya Visingizio

Mjue adui halisi anayekwamisha
hatima yako

Na Mohd Asaa Khamis
Mwanzilishi mwenza, na mtaalamu wa mabadiliko ya kidijitali
Dakika 6 za kusoma

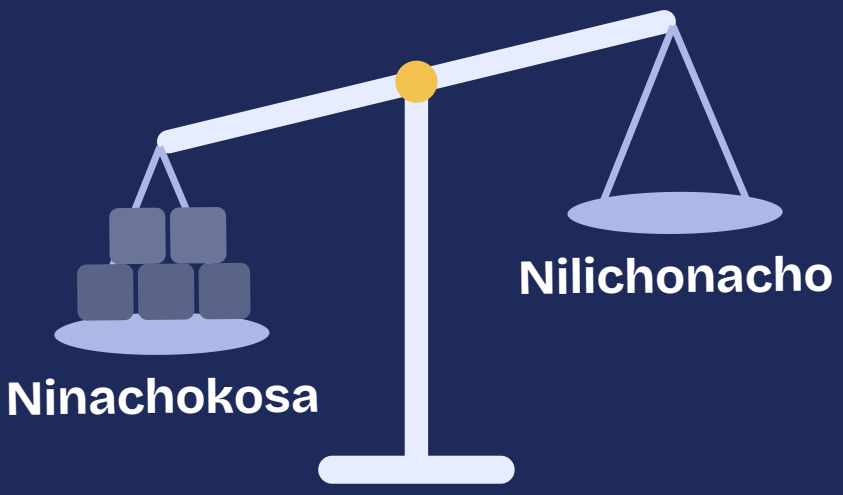

Nilichonacho: 0 kati ya 6

KWA UFUPI

1. Visingizio si maadui wetu; ni vivuli vinavyoficha adui halisi.
2. Adui namba moja ni **Ujinga**: ndiye mzizi wa maradhi, umasikini na kila kisingizio.
3. Umepewa wingi wa kutosha kubadili maisha yako: akili, muda, afya na uwezo wa kujifunza. **Anza leo.**

Tunanyoosha kidole nje

Katika safari ya maisha, ni rahisi sana kunyoosha kidole nje yetu pale mambo yanapokwenda mrama.

Tumekuwa hodari wa kutengeneza orodha ndefu ya "maadui" tunaowalaumu kwa kudumaa kwetu: serikali, wenza wa zamani (marafiki, washirika wa biashara au wapenzi tuliotengana nao), majirani, wakuu wa kazi, mshahara mdogo, au hata ukosefu wa mtaji na vyeti vya chuo kikuu.

> **Lakini ukweli mchungu ni huu: hawa wote si maadui zetu. Ni vivuli tu vinavyoficha uso wa adui halisi.**

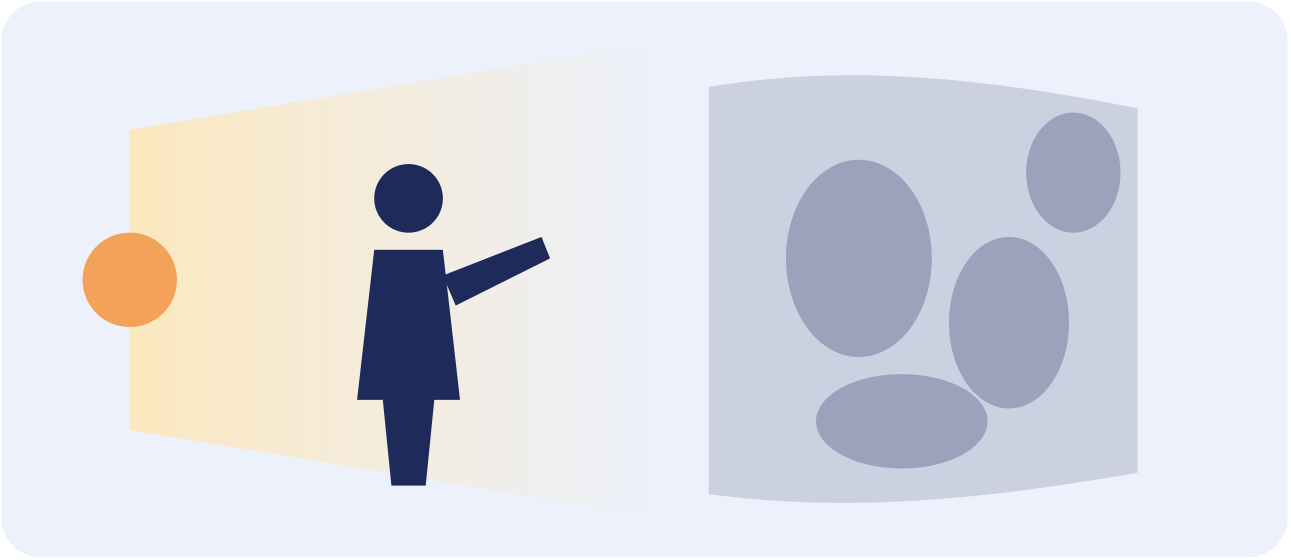

Visingizio ni vivuli: vinaonekana vikubwa, lakini havina nguvu juu yetu tusipovipa.

Maadui watatu, na familia yao

Tangu enzi za ujenzi wa taifa letu, maadui wetu wakuu walitajwa kuwa watatu: **Ujinga, Maradhi na Umasikini.** [1]

Ukiwachunguza kwa jicho la ndani, utagundua kuwa Umasikini si adui anayejitegemea. Ni zao la ndoa kati ya **Adui Ujinga** na **Adui Maradhi**: mtu anapokosa maarifa sahihi na afya njema ya mwili, akili na roho, matokeo yake ni umasikini wa kipato na wa fikra.

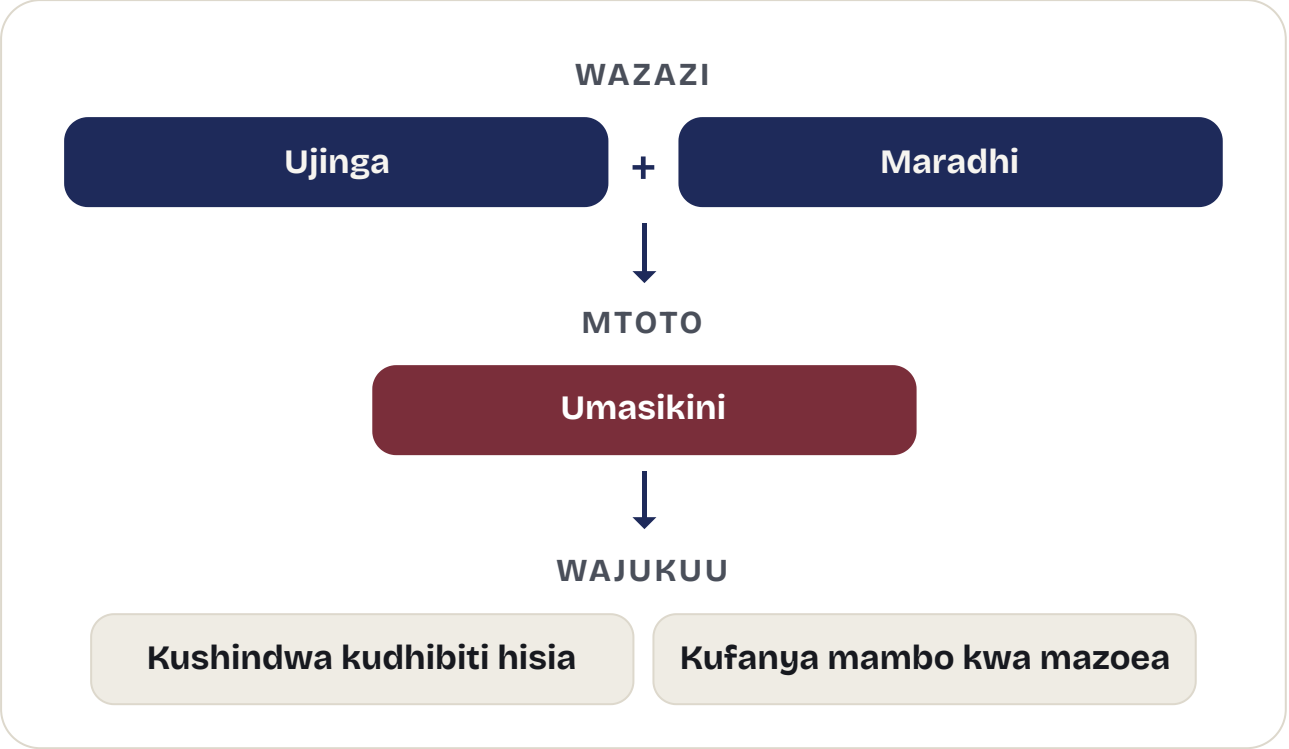

Familia ya adui: ukimshinda mzazi, Ujinga, familia nzima inakosa nguvu.

Mbaya zaidi, umasikini huu ukiachwa ukue ndani ya mtu, huzaa watoto wawili hatari: **kushindwa kudhibiti hisia** na **kufanya mambo kwa mazoea.**

Anayetawaliwa na hofu ya uhaba hutawaliwa na hasira, wivu, hofu ya kujaribu, manung'uniko na tamaa ya mafanikio ya haraka, hivyo hufanya maamuzi mabovu. Na kwa sababu haoni uwezekano mpya, hurudia kilekile kila siku huku akitarajia matokeo tofauti.

Siri ya mapungufu

> Kwa nini inasemwa kuwa "**wazazi wa Umasikini wanatokana na mapungufu**"? Hapa ndipo penye siri kubwa. Umasikini unatokana na kukosa kuona wingi wa kinachowezekana mbele yetu, na badala yake tunaona kila kilichopungua. Upofu huu wa kukodolea macho kile tusichonacho, badala ya kutumia vizuri kile tulichonacho, ndiyo silaha kubwa ya adui yetu mkuu, **Ujinga**. Hupanda mbegu ya kuona uhaba ili utuvunje moyo, utufanye tunung'unike, na utufunge kwenye minyororo ya unyonge.

Jicho la mapungufu

"Sina mtaji, sina muda, sina msaada."

Jicho la wingi

"Nina akili, nina saa 24, nina watu, naweza kuanza na hiki."

Hali ileile, macho mawili tofauti. Chagua jicho la wingi.

Kutazama kilichopungua kila siku hakuibi fursa tu; kunaiba na utulivu wa akili, ule wasiwasi unaokukosesha usingizi. Ukianza kuona ulichonacho, akili inatulia.

Ushahidi kutoka kwetu

Katika ardhi yetu ya Tanzania, tunao mashahidi hai: ndugu, marafiki na wajasiriamali waliokabiliwa na mifumo migumu ya kiuchumi, mabadiliko ya sera kwenye maeneo ya biashara, au historia duni za kifamilia, lakini wakakataa kuyafanya visingizio.

Angalia kijana kutoka familia masikini ya vijijini anayepambana kufungua biashara au kupenya kwenye kilimo cha kisasa bila mtaji mkubwa. Angalia maeneo ambayo watu wameanza na kidogo

wakajenga: vijiji vya miteremko ya Kilimanjaro (Moshi, Machame, Hai), Nyanda za Juu Kusini (Iringa na Njombe), Mbinga mkoani Ruvuma, na Pemba [3]. Walianza na shamba dogo la kahawa, parachichi, miti au karafuu, biashara ndogo, au safari ya kwenda mjini, wakajenga hatua kwa hatua. Majina haya ni mifano tu, ushahidi kwamba inawezekana. Hayamaanishi kwamba anayetoka mahali pengine hana nafasi: nafasi iko kwa kila anayechukua hatua, popote alipozaliwa.

> **Kama wao waliweza kushinda mifumo na mazingira, wewe pia unaweza, mara tu unapoondoa visingizio na kukataa sumu ya fikra za mapungufu!**

Visingizio tunavyoviita maadui

Turudi kwenye ukweli wa msingi, na tuweke wazi visingizio tunavyovipa jina la "adui" kila siku:

HAKUNA ADUI
serikali

Mazingira ya kisiasa na kiuchumi yana changamoto zake, lakini maarifa sahihi hukupa uwezo wa kuona wingi wa fursa na kujenga maisha yako.

HAKUNA ADUI
mwenza wa zamani

Kutengana na rafiki, mshirika wa biashara au mpenzi ni sehemu ya maisha; kuruhusu maumivu ya jana yaharibu kesho yako ni kushindwa kudhibiti hisia.

HAKUNA ADUI

jirani

Chuki, kelele au maneno ya mtaani hayana nguvu ya kuzuia hatua zako, isipokuwa ukiyapa nafasi kwenye fikra zako.

HAKUNA ADUI

kukosa mtaji

Mtaji wa kwanza na mkubwa kuliko yote ni wazo thabiti, uaminifu na maarifa kichwani mwako.

HAKUNA ADUI

kukosa nafasi ya chuo kikuu

Ujinga haufutwi na chuo pekee; kujisomea na ujuzi wa kutatua matatizo ndivyo vinavyokutoa kimaisha.

HAKUNA ADUI

mfanyabiashara mwenzako

Ushindani si uadui wala kupunguziwa riziki; ni chachu ya kuacha mazoea na kuanza kuwa mbunifu.

HAKUNA ADUI

mfanyakazi mwenzako au mkuu wako wa kazi

Fitina za ofisini au ukali wa kiongozi visiwe kisingizio; weledi, nidhamu na kuongeza thamani yako ndivyo vitakavyokuvusha.

HAKUNA ADUI

mshahara mdogo

Ukiutazama kwa jicho la mapungufu utalalamika; ukiutazama kwa jicho la maarifa utajenga nidhamu ya fedha na vyanzo vingine.

HAKUNA ADUI

"sina muda"

Kila binadamu amepewa saa 24; kukosa muda ni kukosa vipaumbele na mpangilio.

HAKUNA ADUI

"ukoo au familia masikini"

Mafanikio yanaanza na mabadiliko ya fikra zako, si historia ya mapungufu ya wazazi wako.

HAKUNA ADUI

"uchawi au kulogwa"

Mara nyingi tunasingizia kulogwa, wakati tunachokosa ni maarifa na mipango sahihi.

HAKUNA ADUI

"kukosa watu wa kujuana"

Maarifa, weledi na uaminifu hujenga daraja imara kuliko kusubiri kujuana pekee.

HAKUNA ADUI

"umri umeenda" au "bado mdogo"

Wakati sahihi wa kujifunza na kuchukua hatua ni sasa.

HAKUNA ADUI

"bahati mbaya"

Bahati ni pale maandalizi sahihi yanapokutana na fursa. [2]

HAKUNA ADUI

"teknolojia au dunia inabadilika"

Kung'ang'ania mazoea na kukataa kujifunza ndiko kunakokuacha nyuma, si mabadiliko yenyewe.

Simama imara. Kila kisingizio, na wote tunaowaita maadui, wanatokana na adui mmoja:

Adui Namba Moja: ADUI UJINGA

Nuru ya maarifa

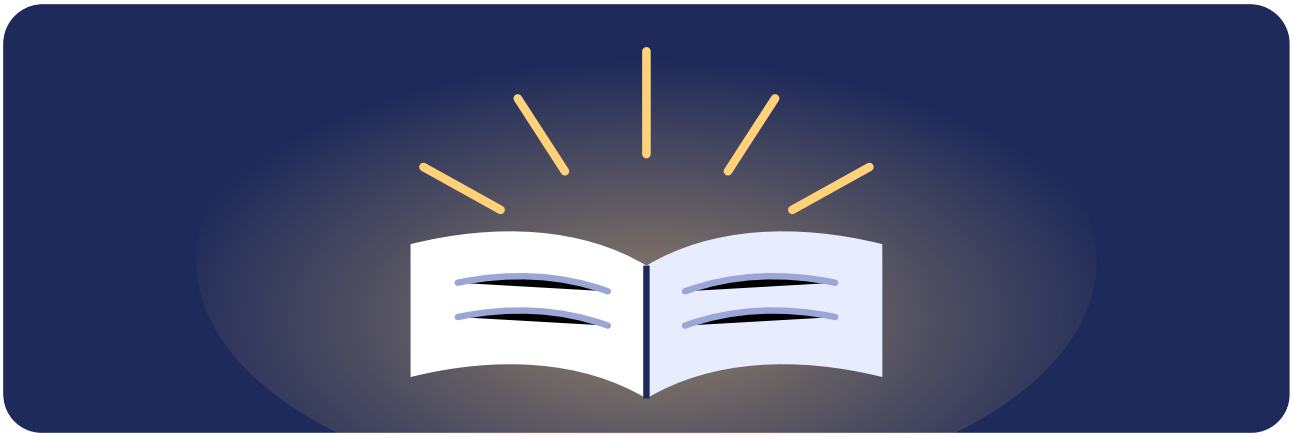

Unapopata maarifa sahihi, nuru ya ufahamu, unaishinda silaha ya Ujinga ya kuona mapungufu:

- Unaona wingi wa kinachowezekana badala ya kila kilichopungua.
- Unajua kutunza afya yako ili kuepuka maradhi.
- Unajua kutumia kidogo ulichonacho kuanzisha kitu kikubwa.
- Unajifunza kudhibiti hisia zako.

Acha kupigana na vivuli. Wekeza kwenye maarifa, shukuru kwa ulichonacho, na uvunje minyororo ya mazoea leo. **Ukishamshinda adui Ujinga, hao wengine wote watakosa nguvu juu ya maisha yako!**

Umepewa wingi

Kabla ya kulalamika kuhusu tusichonacho, tuhesabu tulichopewa. Kila binadamu amepewa zana za kubadili hali yake:

- **Akili inayofikiri na kubuni**
- **Saa 24 kila siku, sawa na kila mtu**
- **Afya na mikono ya kufanya kazi**
- **Uwezo wa kujifunza chochote, wakati wowote**
- **Watu: familia, marafiki na jamii**
- **Ardhi, bahari na fursa za nchi yetu**

Hatuhitaji kila kitu ili kuanza. Tunahitaji kuanza na tulichonacho, na kuongeza maarifa kila siku. Tukikiacha kimelala, kinaoza: hiyo ni Sehemu ya 2, Uamuzi. Na bila umakini, hata kukiona ni shida: hiyo ni Sehemu ya 3, Umakini.

Picha kamili: maadui watatu, nguvu tatu

Maadui watatu hufanya kazi pamoja, kila mmoja humlisha mwenzake. Kila kipande cha ujumbe huu ni nguvu inayomshinda mmoja wao.

Kipande cha 1 · Utajiri

Adui: Jicho la mapungufu

✕ Tunatazama tunachokosa. Visingizio vinazaliwa, nasi tunapigana na vivuli.

✓ **Nguvu: Utajiri. Ona ulichonacho.**

↓ Tukishaamini hatuna kitu, hatuamui.

Kipande cha 2 · Uamuzi

Adui: Kutotenda

✕ Tulichonacho hatukipi kazi. Kinaoza kimya kimya: mvurugiko (entropy).

✓ **Nguvu: Uamuzi. Kipe kazi leo.**

↓ Na mvurugiko huo unaingia hata kichwani.

Kipande cha 3 · Umakini

Adui: Umakini uliotawanyika

✕ Akili isiyoongozwa inatawanyika na kuvuja, tone kwa tone.

✓ **Nguvu: Umakini. Linda umakini wako.**

Mzunguko wa maadui: umakini ukishatawanyika, tunarudi kutazama tunachokosa, na mtego unaanza upya.

Nguvu tatu, jengo moja

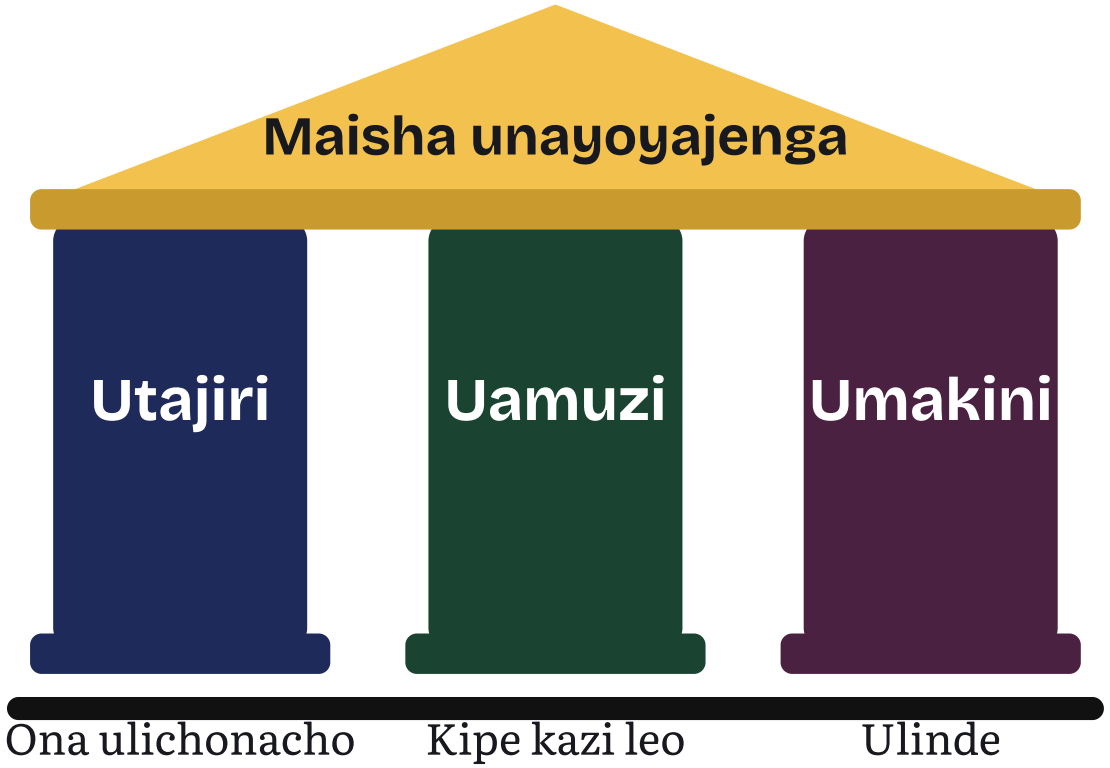

Uko hapa: Sehemu ya 1. Vipande viwili vingine vinakamilisha picha.

Anza leo: hatua tatu

1. Jifunze kitu kimoja kipya kila siku, hata kwa dakika 30.
2. Andika vitu kumi ulivyonavyo leo, na jinsi kila kimoja kinavyoweza kukuzalishia.
3. Chukua hatua moja ndogo leo kuelekea lengo lako, bila kisingizio.

Kuchagua si kuamua

> **Kuna tofauti kati ya kuchagua na kuamua. Fanya maamuzi sasa.**

Kuuona utajiri ulio nao ni mwanzo tu.

Kuamua ni kuchagua jambo moja kati ya mengi, kuyaacha mengine, kisha kushikamana nalo kwa sababu umelielewa. Sehemu ya 2 inalieleza hili kwa kina.

Binadamu ana uwezo wa kubuni, kujenga na kuishi maisha ya kipekee, **akiamini tu kwamba inawezekana**.

Je, uko tayari kubadili mtazamo wako na kuanza kuona wingi wa fursa zinazokuzunguka?

Huenda kuna mtu unayempenda aliyekwama leo, anayelaumu serikali, mshahara au kukosa mtaji, bila kujua kwamba adui wake halisi ana jina. **Wewe sasa unalijua.** Na maarifa ni mali pekee inayoongezeka unapoigawa.

KWA WENYE BIASHARA NA TAASISI

Huwezi kutumia usichokiona.

Taasisi nyingi zina wingi uliotawanyika: pesa kwenye daftari moja, watu kwenye jingine, na ujuzi kichwani mwa mtu mmoja. Mfumo Kamili unakuonyesha ulichonacho, mahali pamoja.

Elimu yako, biashara yako, watu wako: mfumo mmoja.

Ona mfumo kamili →

Sambaza ujumbe huu

Kama umenufaika na makala hii, watumie wengine kama shukrani kwa mwandishi.

Hiyo ndiyo hatua ya kwanza ya kuondoa ujinga kwa unaowajali.

Sambaza kwenye makundi ya familia, ya kazini na ya marafiki.

Sehemu hii ni kipande kimoja cha picha kamili. Umeshauona wingi ulionao. Sehemu ya 2 inaonyesha kwa nini usiuache ulale; Sehemu ya 3, jinsi ya kuulinda.

Imeandikwa na

Mohd Asaa Khamis

Mwanzilishi mwenza, na mtaalamu wa mabadiliko ya kidijitali

WhatsApp: MOHD · 0742 537 555

director@motech.co.tz

Vyanzo

1. Mwalimu Julius K. Nyerere: maadui watatu wa taifa (umasikini, ujinga na maradhi), tangu uhuru wa Tanganyika, 1961.
2. Msemo wa zamani; mara nyingi hunasibishwa na mwanafalsafa Seneca.
3. Tafiti za maeneo haya: mashamba ya kahawa na migomba ya Kilimanjaro na vijana wanaohamia mijini (FAO; IIED); parachichi na miti Njombe na Iringa (AJEMPR; International Journal of Forestry Research, 2021); kahawa Mbinga (Rural Planning Journal); karafuu na uhamiaji wa Pemba (Zahor, 2009; Hamad, 2023).

© Haki zote zimehifadhiwa. MOHD Technologies.

Ukurasa wa mwanzo: motech.co.tz · Sehemu zote tatu · Faragha